

CROSS-BORDER PROGRAMME
SERBIA-MONTENEGRO
2014-2020

Ugovoreno devet projekata
u okviru Prvog poziva

Jul 2019 / Bilten 2

Zajedno možemo bolje!

Prvi poziv za podnošenje prijedloga projekata objavljen je sa ciljem da poveća mogućnost zapošljavanja i da doprinese zaštiti prirodnih resursa u Programskoj oblasti. Kao rezultat Poziva ugovoreno je pet projekata krajem decembra 2018. godine, a nakon procesa optimizacije budžeta ugovorena su dodatna četiri projekta.

U prethodnom periodu organizovane su monitoring posjete i radionica sve sa ciljem da olakšaju korisnicima implementaciju njihovih projekata. Takođe, Program je promovisan kroz Svečanu ceremoniju dodjele ugovora.

<https://www.facebook.com/Prekogranični programSRBMNE>

website: www.cbcserb-mne.org

Svečana ceremonija dodjele ugovora u okviru Prvog poziva za podnošenje prijedloga projekata IPA Programa prekogranične saradnje Srbija - Crna Gora 2014 - 2020 i Završna konferencija Programa prekogranične saradnje Srbija – Crna Gora 2007 -2013

U maju 2019. godine u Podgorici održana je ceremonija dodjele ugovora. Svrha ceremonije bila je promocija dodijeljenih bespovratnih sredstava Evropske unije i odabranih projekata u okviru Prvog poziva za podnošenje prijedloga projekata IPA Programa prekogranične saradnje Srbija - Crna Gora 2014 -2020. Takođe, održana je i završna konferencija Programa prekogranične saradnje Srbija – Crna Gora 2007 - 2013 sa ciljem promocije dostignutih rezultata.

Tom prilikom, dodijeljeno je 5 sertifikata uspješnim podnosiocima projektnih prijedloga za sredstva opredijeljena u okviru IPA Programa prekogranične saradnje Srbija – Crna Gora 2014-2020 ipredstavljeni su postignuti rezultati projekata u okviru IPA Programa prekogranične saradnje Srbija – Crna Gora 2007-2013.

[Više informacija na Programskej stranici](#)

Radionica za implementaciju projekata u okviru Prvog poziva za podnošenje prijedloga projekata za Program prekogranične saradnje Srbija-Crna Gora 2014-2020 održana je 17-18. aprila 2019. godine u Novoj Varoši

Radionica je organizovana u cilju pružanja podrške korisnicima grantova u implementaciji projekta.

Članovi projektnih timova imali su priliku da se upoznaju sa pravnim okvirom za implementaciju projekata u okviru IPA Programa prekogranične saradnje Srbija-Crna Gora 2014-2020 i sa procesom sprovođenja projekata koje finansira Evropska unija (finansijsko upravljanje, javne nabavke, izvještavanje, revizija, monitoring, vidljivost projekata) kako bi se pripremili za uspešnu realizaciju.

[Više informacija na Programskej stranici](#)

Zanatlija

Opštine Rožaje i Sjenica, zajedničkim naporima kroz sprovođenje projekta, obezbijediće jačanje kapaciteta zanatlija i usluge mentorstva za razvoj postojećih i novih biznisa u oblasti zanatstva.

Priča o stariim zanatima sa teritorije Rožaja i Sjenice veoma je interesantna i može se pratiti preko materijalnih ostataka, pisanih istorijskih izvora i toponima. Danas se stari zanati čuvaju od zaborava u Zavičajnom muzeju u Rožajama. Projekat je osmišljen sa ciljem da poboljša promociju starih i novih zanata, poveća zapošljavanje i mobilnost radne snage u oblasti zanatstva. Osnivanjem novih servisa u lokalnim samoupravama i usvajanjem strategija za promociju obezbijediće se podrška postojećim i novim zanatskim preduzetnicima za razvoj biznisa.

Projekat Zanatlija će kroz obnovu starih zanata i očuvanje tradicije obezbijediti pristup širem tržištu, omogućiti razvoj atraktivne ponude zanatskih proizvoda, a samim tim i doprinijeti valorizaciji prošlosti i unaprjeđenju komponente turističkog razvoja prekogranične oblasti.

[Više informacija na Programskom sajtu](#)

Rehabilitacija ilegalnog otpada na rijeci Lim i podizanje svijesti o njegovoj štetnosti

Rehabilitacija rijeke Lim sproveće se u okviru projekta čime će se poboljšati njeno ekološko stanje. Jačanje ekološke svijesti stanovništva kroz implementaciju projekta jedan je od ključnih uslova za održavanje uspostavljenog rehabilitovanog stanja.

Realizacijom projektnih aktivnosti planirano je čišćenje i zatvaranje divljih deponija, a zatim pošumljavanje i osnivanje parkova prirode, kao i uspostavljanje sistema video nadzora i fizičkih prepreka u cilju prevencije ponovnog odlaganja otpada.

Saradnjom lokalnih zajednica iz Bijelog Polja i Pribroja, na polju zaštite životne sredine, dopriniće se poboljšanju cjelokupnog eko sistema pogranične oblasti. Jer, kako ističu predstavnici zajednica, ovaj projekat je samo početak šire zajedničke akcije u koju će biti uključene i ostale opštine iz Crne Gore i Srbije, kako bi se održalo čisto stanje rijeke i unaprijedio kvalitet života lokalnog stanovništva.

[Više informacija na Programskom sajtu](#)

Protektivna opservatorija regionalnog areala ljekovitog bilja kao žive prekogranične infrastrukture održivog turizma – PORALIST

Jugozapadna Srbija i sjeverna Crna Gora svojim geografskim položajem i pogodnim klimatskim uslovima, omogućavaju razvoj mnogih ljekovitih samoniklih biljaka. Trenutno je u porastu interesovanje za prirodnim metodama liječenja, ljekovitim biljem i prirodnim sirovinama. Zbog toga je sve izraženija potreba za planskim uzgajanjem ljekovitih vrsta, ali i eksploatacijom prirodnih staništa, koje, ukoliko se ne sprovodi racionalno i kontrolisano, može dovesti do ugroženosti ili čak uništenja određenih biljnih vrsta. Kao odgovor na to, NVO Multimedijal iz Crne Gore i Regionalna razvojna agencija Zlatibor iz Srbije u partnerstvu sa Institutom za proučavanje ljekovitog bilja „Dr Josif Pančić“ iz Beograda implementiraju projekt u cilju unaprjeđenja zaštite životne sredine kroz odgovorno upravljanje i korišćenje prirodnih resursa.

Realizacijom projektnih aktivnosti kao što su osnivanje onlajn regionalne opservatorije za zaštitu ljekovitih biljaka, uvođenje i prenošenje novorazvijenog modela prakse lokalnog godišnjeg planiranja o izvještavanju o zaštiti ljekovitih biljaka i održivom korištenju ostvariće se veliki doprinos u očuvanju populacije ljekovitog bilja. Takođe, projektom je planirano unaprjeđenje sistema zaštite, sakupljanja, njege usjeva i održive komercijalizacije ljekovitog bilja.

[Više informacija na Programskom sajtu](#)

Uvođenje održivog upravljanja otpadom

Opština Gusinje i Javno komunalno preduzeće „Vrela“ iz Sjenice implementiraju projekt sa ciljem zaštite i očuvanja životne sredine kroz jačanje kapaciteta institucija, edukaciju i širenje svijesti.

Akteri projekta nastojaće da kroz obuke, edukativne radionice, kampanje, integrisane prakse, razne promocije ukažu na nužnost promjene odnosa prema prirodi i životnoj sredini. Takođe, kroz pripremu investicionih planova za čvrsti otpad i uspostavljanje mreže sakupljača otpada u ruralnim sredinama dopriniće se ostvarenju zadatih ciljeva.

Opštine i komunalna preduzeća su ovim projektom dobitne priliku da prošire svoje poslovne aktivnosti, a krajnji korisnici mogućnost da osjete dobrobit od uvedenog sistema primarne selekcije otpada i kompostiranja, što će ih dodatno motivisati da usvoje proaktivn stav prema zaštiti životne sredine.

[Više informacija na Programskom sajtu](#)

Povećanje mogućnosti zapošljavanja, mobilnosti i zapošljavanja u oblasti zdravstvenog i banjskog turizma odmarališta sa 5 zvjezdica u Vrnjačkoj Banji i na Žabljaku

Realizacijom projekta doprinijeće se povećanju mogućnosti zapošljavanja u oblasti zdravstvenog i spa turizma, kao i oblasti proizvodnje i prerade hrane visoke dodatne vrijednosti. Projekat implementiraju Opština Vrnjačka Banja i Turistička organizacija Žabljak.

Projektom će biti iskorišćeni kapaciteti turističkih centara Vrnjačke Banje i Žabljaka kao dobra osnova za unaprjeđenje zapošljavanja i mobilnosti radne snage u oblasti banjskog i zdravstvenog turizma. Takođe, realizacijom projektnih aktivnosti povećaće se mogućnost zapošljavanja u lancu proizvodnje i prerade hrane visoke dodatne vrijednosti za zdravstvena i banjska odmarališta sa 5 zvjezdica u Vrnjačkoj Banji i Žabljaku. Specifičnost podneblja i tradicionalni način proizvodnje hrane u pomenutim oblastima omogućava i uključivanje proizvođača koji njeguju tradiciju organske proizvodnje zaštićenog geografskog porijekla.

Uspješnom saradnjom partnera na projektu, pored djelovanja u oblasti zapošljavanja, osjetiće se napredak i kroz povezivanje turističkih centara i njihove zajedničke ponude na turističkoj mapi regiona.

[Više informacija na Programskom sajtu](#)

www.evropa.gov.rs
www.mei.gov.rs
www.eu.me
www.kei.gov.me

Ministarstvo za evropske integracije
Republika Srbija

VLADA CRNE GORE
KABINET PREDSEDJENIKA
KANCELARIJA ZA EVROPSKE INTEGRACIJE

Ovaj Program finasira Evropska unija

Bilten je napravljen uz podršku Evropske unije. Saržaj biltena je isključiva odgovornost operativnih struktura uključenih u implementaciju IPA Programa prekogranične saradnje Srbija – Crna Gora 2014 - 2020, te ni na koji način ne odražava stavove Evropske unije.